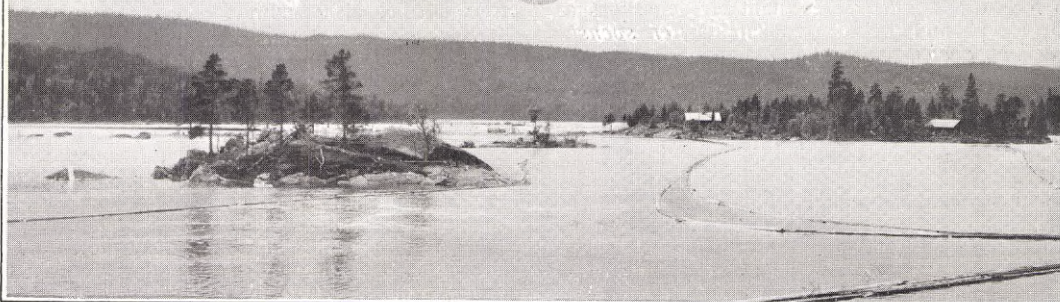

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÄDDEDE I STRÖMS VATTUDAL, JÄMTLAND. — FOTO. REIMERS, GÄVLE.

24:DE ÄRG.

DEN 15 APRIL 1923.

N:o 29.

Foto. Bruno, Hålsingborg.

Klöhné Co.'s Blygrä & Klöhnéstall, Gt. 7.

Emtalenius

I inspektörens för militärläroverken, generallöjtnanten Constantin Fallenius, person träder oss till mötes en manlig och flärdfri representant för den svenska armén, en personlighet och en karaktär, *en svensk man och en svensk officer!*

Constantin Magnus Hugo Fallenius föddes i Stockholm den 27 juni 1862. Föräldrarna voro pastor primarius, teol. och fil. doktor Carl Magnus Fallenius och hans maka Sofia Margaretha Charlotta Laurenius. Efter att år 1880 hava avlagt studentexamen i Stockholm genomgick Fallenius följande år krigsskolan på Karlberg och utnämndes år 1881 till underlöjtnant vid Kungl. Andra (Göta) livgardet och år 1886 till löjtnant vid samma regemente. Under åren 1884—1886 genomgick Fallenius Krigshögskolan med det resultat att han år 1887 beordrades till aspiranttjänstgöring vid generalstaben. Härunder tjänstgjorde Fallenius en kortare tid i Lantförsvarsdepartementets kommandoexpedition samt deltog under åren 1889—1890 i generalstabens topografiska avdelnings fältarbeten. Redan tidigt fäste den unge officeren uppmärksamheten vid sig genom sina gedigna kunskaper och framstående militära egenskaper, vilka förde honom till befattningen som extra lärare i krigskonst vid Krigsskolan åren 1890 och 1892 och till förste lärare i samma ämne under perioden 1892—1897 samt till lärare i lantkrigskonst och lantkrigshistoria vid Sjökrigshögskolan under perioden 1898—1905. Under sin mångåriga lärareverksamhet lade Fallenius i dagen synnerligen framstående pedagogiska egenskaper och en mindre vanlig förmåga att planlägga och leda fältövningar, vilken förmåga sedermera under den tid, 1905—1907, han beklädde chefsplatsen vid Krigshögskolan och under hans regements- och arméfördelningschefstid blev till gagn och uppfostran för ett stort antal av svenska arméns officerare.

Till löjtnant vid generalstaben utnämndes Fallenius år 1891, varefter han där avancerade: till kapten år 1895, till major år 1902 och till överstelöjtnant år 1904. Härunder beklädde Fallenius befattningen såstabschef vid IV arméfördelningen från slutet av år 1900 till mitten av år 1905. Under kronprinsregentens vistelse i Norge åren 1903 och 1904 var Fallenius desslikes föredragande i kommandomål. Till t. f. chef för Kungl. Norrbottens regemente förordnades Fallenius år 1906 och utnämndes samma år till överste i armén och t. f. kommandant i Boden. Överste och chef för regementet blev han följande år. Under denna period gjorde Fallenius sig intimt förtrogen med den säregna norrländska topografien och den i övre Norrland i militärt avseende ofta diametrala motsatsen mellan sommar- och vinterförhållandena. Fallenius' under denna tid vunna erfarenhet togs i anspråk, då han år 1906 ställdes till chefs för lantförsvarsdepartementets förfogande "för utredning av vissa frågor, samhörande med upprättandet av kommandantur i Boden" och år 1909 (till samma myndighet) "för utredande av frågor rörande säkerhetstjänsten i fredstid vid Rikets fästningar".

År 1908 förflyttades Fallenius till överste och sekundchef för Kungl. Göta livgarde, på vilken uppmärksammade och ansvarsfulla post han fick kvarstanna i närmare sju år. Under denna långa tid nedlade han ett utomordentligt intresserat och högt uppskattat arbete på det honom anförtrodda regementets utbildning. Men det var icke blott den rent militära uppfostran, som han ägnade sin kraft och sitt intresse. Befällets och truppens moraliska uppfostran låg honom även synnerligen varmt om hjärtat, och på att höja trevningen och samhörighetskänslan inom regementet

nedlade han ett varmhjärtat och känslofullt arbete, som inom regementet till sena tider skapat honom ett vördat och älskat minne.

I egenskap av sekundchef för Göta livgarde och på grund av traditionen kom Fallenius i nära kontakt med Stockholms landstormsbefälsförening, sedermera utvidgad och förändrad till Stockholms landstormsförbund. Han insåg vikten av att dessa sammanlutningars arbete gavs tillbörligt allvar, och att detta arbete passades in i och reglerades av en fast organisation, utan att därigenom "arbetsglädjen" dämpades. Den personliga insats, som Fallenius härutinnan gjort, har varit och är allt fortfarande av utomordentligt stort värde. De s. k. pingstmobiliseringarna omfattade han med största intresse och tog mer än en gång personligen verksam del i desamma. Till landstormsbefällets gagn har han även författat en del broschyrer behandlande för dem aktuella frågor. Den tacksamhet, varmed general Fallenius omfattas av Stockholms landstormsförbund, framträder osökt uti det hedersordförandeskap han där bekläder.

När Fallenius i juli 1915 utnämndes till generalmajor och chef för I. arméfördelningen följdes han också av uppriktig saknad och detta icke blott från det militära utan även från en stor del av det civila Stockholm, ty många voro de, som i honom lärt känna och värdera icke blott den framstående officeren och humane chefen utan även den tillgängliga och varmhjärtade människan.

I närmare två år innehade general Fallenius chefs-posten för vår sydligaste arméfördelning. Denna period inföll under världskrigets andra och tredje år, en tid av även för oss stor militär livaktighet. Stora krav ställdes härunder på arméfördelningscheferna, men arbetsbördan var lätt att bära, ty arbetet gick i utvecklingens och framåtskridandets tecken. I mars 1917 transporterades general Fallenius till chef för V. arméfördelningen, i vilken befattning han kvarstod tills han den 13 februari i år utnämndes till inspektör för militärläroverken, en befattning som torde ligga synnerligen väl till för general Fallenius på grund av hans rika erfarenhet på detta område.

Givet är att en person med general Fallenius' gedigna militära bildning och skolade omdöme tagits i anspråk för ett flertal uppgifter även vid sidan av hans direkta tjänstgöringslinier. Så var han under flera år sekreterare i Kungl. Krigsvetenskapsakademien och har även beklätt posten som akademiens andre styresman. Under perioden 1909—1915 var han ledamot av Kungl. Krigshovrätten efter att under år 1908 varit suppleant i densamma. Bland militära studieresor, som general Fallenius företagit, böra särskilt framhållas: till Finland 1898 för studier av vissa slagfält från Sandels operationer i Finland 1808 och till Frankrike 1899 för studier av de märkligare slagfälten omkring Metz och Orleans från 1870—71 års krig.

General Fallenius är i besittning av en mycket god penna och utövar ett betydande skriftställarskap. Förutom en del broschyrer i militära frågor har han från trycket utgivit ett par taktiska läroböcker samt en studie över "Samverkan mellan här och flotta". Inom föreningen för Norrlands fasta försvar har general Fallenius utfört ett intresserat arbete och tillhör han sedan flera år föreningens styrelse.

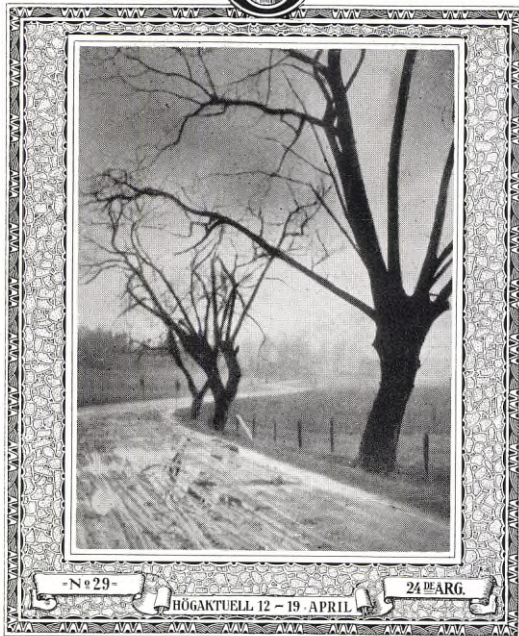
General Fallenius är kommandör av Kungl. Svärdsordens första klass, riddare av Kungl. Nordsjärneorden och innehavare av Svenska landstormens centralförbunds förtjänstmedalj i guld.

G. G:son U.

MINISTERKRIS.

Helt plötsligt har i Sverige inträtt ministerkris. Fredagen den 6 april ingav ministären Branting sin avskedsansökan. — Redan vid ministärens utnämning den 13 oktober 1921 förutsades det, att med hänsyn till dess avsaknad av parlamentarisk majoritet vare sig i riksdagen som helhet eller i andra kammaren, dess existens väsentligen vore beroende av, att en modus vivendi kunde finnas mellan de borgerliga partierna och densamma i fråga om de direktiv för arbetslöshetsunderstödsverksamheten, som borde följas och i avseende på vilka det kunde förutses, att regeringen skulle bli utsatt för ett starkt tryck från de fackorganisationers sida, vari det socialdemokratiska partiet har sin förnämligaste valmansorganisations styrka. Redan vid sistlidet års riksdag var det förenat med avsevärda svårigheter att få till stånd en sådan modus vivendi, men det lyckades dock till slut, tack vare framför allt regeringschefens habilitet och formuleringsskicklighet. I år återkommo svårigheterna i förstärkt form till följd av det genom de stora lockouterna aktualiserade behovet att modifiera understödsdirektiven till förmån för de arbetslösa inom lockoutindustrierna, vilka i realiteten icke kunde anses berörda av lockouterna, ehuru de formellt tillhörde yrken, inom vilka arbetskonflikt var rådande. Sannolikt skulle dock en lösning även nu kunnat uppnås, om icke regeringen gjort sig skyldig till missgreppet att framlägga en härtill syftande proposition utan att ha i vederbörlig ordning inhämtat yttrande av arbetslöshetskommissionen. Nu fann sig statsutskottet vid propositionens handläggning böra gottgöra denna underlåtenhet och följderna härav blev, att från dennas majoritet avgavs en kritik av regeringsförslaget i förening med ett nytt förslag till ändrade understödsdirektiv, vilka vunno anslutning av statsutskottets majoritet under ledning av dess liberala grupp. Vid

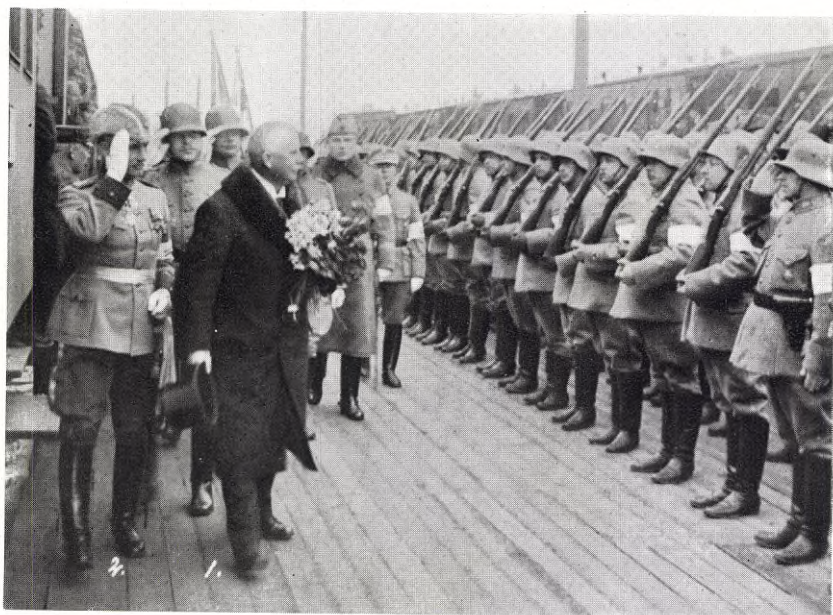
15 April 1923 Lösnummer 35 öre
HVAR 8 DAG
 • ILLUSTR. • • MAGASIN. •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 29.
 I mörkgrön dubbeltonfärg.

"I förvärstid", en ovanligt vackert tagen stämningbild från den inbrytande vårens första dagar. — Amatörfoto. herr G. Cedertund, Nora.

frågans behandling i riksdagen före påsk förklarade sig regeringen genom h. exc. statsministern icke kunna acceptera detta förslag i oförändrat skick och fordrade för sitt kvarstannande, att åtminstone andra kammaren bifölle regeringsförslaget oförändrat. I själva verket lyckades det ock regeringen att här vinna majoritet, ehuru endast därigenom att ett antal högermän och medlemmar av bondeförbundet, som voro intresserade av statens mellankomst för räddandet av den på obestånd komna Svenska lantmännens bank, vid omröstningen samverkade med socialdemokraterna. Visserligen biföll Första kammaren det liberala statsutskotts förslaget, men utsikter syntes yppa sig till en för regeringen acceptabel sammanjämkning, vartill förslag omedelbart uppgjordes av en av statsutskottet tillsatt tremannadelegation, bestående av hrr Kvarnzelius, C. G. Ekman och Värner Rydén. Vid sammanjämkningsen var den punkt, varom man hade svårast att enas, ett däri ingående förtroendeuttalande för arbetslöshetskommissionen, vars brist

K. von Goltz

Kildat: Sjöberg, Gog.

FINSKA FRIHETSKRIGETS 5-ARSMINNE har i dagarna högtidlighållits i Helsingfors. Till minnesfesten hade särskilt inbjudits chefen för tyska hjälpexpeditionen under kriget, general R. von der Goltz, chefen för tyska Östersjöflottan amiral Meurer och dövarande tyske ministern i Finland von Brück. — Vår bild visar general von der Goltz (1) vid de tyska gästernas ankomst, då han hälsar hederskompaniet ur Helsingfors skyddsskår, åtföljd av skyddskårens nye chef, överstelöjtnant Österman (2).

DEN NYA ARBETSLÖSHETSKOMMISSIONEN.

LEDAMÖTERNA AV DEN NYA ARBETSLÖSHETSKOMMISSIONEN SAMMANTRÄDA: Fr. v. Riksdagsman K. V. Holmström, riksdagsman J. Jönsson i Refvinge, samt bakom dem byråchefen S. Ribbing, landshövding G. Malm (ordförande), direktör G. Paus, ingenjör F. Dahl, sekreterare H. G. Nordström. — Foto. Holmén, Sthlm. — Klische: Gots, Öbg.

på förtroende bland arbetarne h. ex. statsministern under den föregående andrakammardebatten ansett sig böra på ett uppseendeväckande sätt konstatera. Efter påtryckning från hr Kvarnzelius gick dock slutligen hr Rydén med på hr Ekmans bestämda krav, att denna punkt skulle medtagas, då den måste betraktas som en grundförutsättning för hela förslaget. I andra kammaren godkändes i en hastig vändning detta sammanjämningsförslag med socialdemokraternas och flertalet liberala röster, men med ett starkt poänglerat avståndstagande från socialdemokraternas sida just från denna punkt. I Första kammaren begärdes däremot bordläggning, varigenom förslagets

behandling därstädes kom att uppskjutas till efter påskferien. Under denna komplicerades läget ytterligare därigenom att icke blott arbetslöshetskommissionens ordförande hr Pegelow, utan även tre av dess sakkunnigaste ledamöter generaldirektören i socialstyrelsen Huss, byråchefen Järte samt kanslirådet G. H. von Koch anhöllo om entledigande ur kommissionen, för vilken åtgärd de funno skäl i de omdömen om kommissionen, som förekommit under riksdagsdebatterna. Med stor raphet ersattes visserligen de avgående med nya ledamöter, men enligt flertalet förstakammarliberalers uppfattning, företrädd i främ-

Forts. å sid. 459.

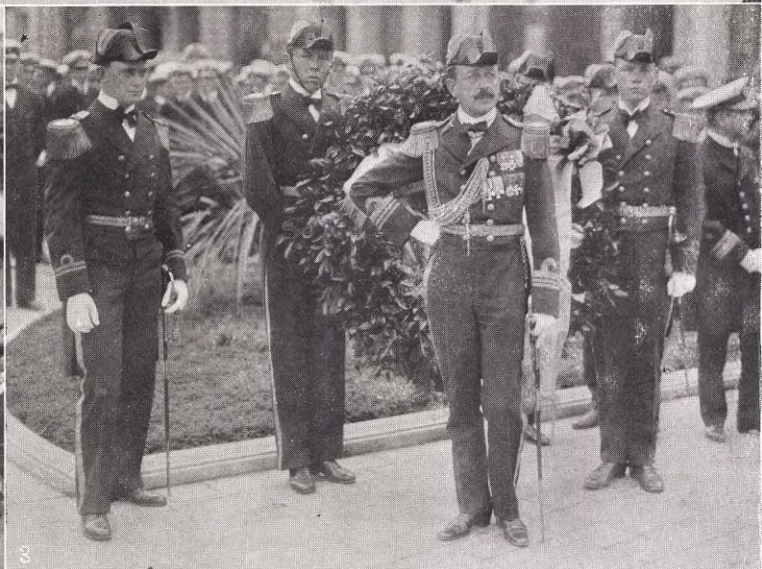
Foto. Källqvist, Glava

FRÅGAN ANGÅENDE INDUSTRIELL DEMOKRATI. I kommitténs första sammansättning har den förändring ägt rum att dess ordförande, dåvarande talmannen Herman Lindqvist, avgick vid utnämmandet till statsråd och då ersattes å ordförandeplatsen av lektor E. J. Wigforss. Gruppbild av kommittén jämte funktionärer, tagen å Hillringsberg. Fr. v sittande: Direktör B. Almgren, disponent C. Storjohann, dåvarande talmannen och ordföranden H. Lindqvist, direktör H. Hammar, ingenjör C. A. Hult; stående: Förtroendeman J. O. Johansson, lektor E. J. Wigforss (nuvarande ordförande), fru M. Gustafsson, bitr. sekreterare, advokat G. Branting, sekreteraren, förtroendeman E. Johansson. Kommittéledamoten, kommerserådet K. A. G. Dillner, saknas å gruppbilden.

Kliche: Gots Kistgrå & Klischéanstalt, Öbg.

Text å sid. 459.

“FYLGIA” PÅ BESÖK I VALPARAISO.

Efter fotografier från en landsman.
Klicé: Gots, Öbg.

NÅGRA ÖGONBLICKSBILDER FRÅN BESÖKET I FEBRUARI: 1. Chiles president, Arturo Alessandri P., avlägger besök å det svenska örlogsfartyget. Sittande fr. v.: Stadens kommandant; Augustin Edwards, Chiles minister i Sverige och England samt president i Nationernas förbund; försvarsministern; presidenten (x), Sveriges minister i Chile, C. F. Hullgren; flottans chef viceamiral Aquitro; landshövdingen; svenske generalkonsuln Heavey. — 2. Uppväkning för presidenten. — 3. En krans nedlägges av kommandörkapten Lindström vid monumentet över chilenska flottans skapare, amiral Blanco Encaladas. — 4. Dans ombord å "Fylgia". — 5. "Fylgia" — det vita fartyget — i Valparaisos hamn.

STORA TEATERN I GÖTEBORG. "Hoffmanns äventyr", jantastisk opera av Jacques Offenbach. Överst: Scenbild ur 3:dje akten. Fröken Inga Peters (Antonia) och herr Marcus Larson (Crespel). Därunder t. v. Fröken Inga Peters (Antonia, och herr Martin Ökman (Hoffmann). Efter fotografier.

Text å sid. 457.

Oscarsteatern i Stockholm återuppförde den 5 april Lehärs melodiösa operett "Greven av Luxemburg", för tretton år sedan en stor succès på samma scen. Av premiärframgången nu att döma vill det synas som om de gamla ljuva och smäktande melodierna ännu ägde kvar sin tjuskraft varförutom Oscarsteaterns nya primadonna, Sigrid Brandel, här äntligen fått en roll där hennes briljanta stämma fick komma helt till sin rätt och där det för övrigt först blev fullt klart att Naima Wifstrand äntligen fått en värdig efterträderska i pi-

OSCARSTEATERN I STOCKHOLM. "Greven av Luxemburg", operett av Franz Lehár. Nederst t. v. Spansk dans: Fröken Emy Ågren och herr Kay Reiners; t. h. Fröken Sigrid Brandel (Angèle Didier) och herr Elvint Ottoson (greven av Luxemburg). Bild: G. O. Foto: Almborg & Proinütz, Sthlm.

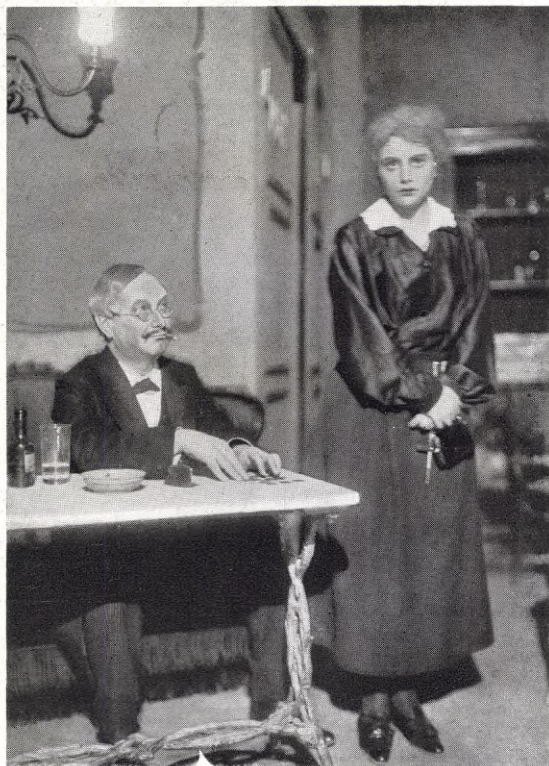
kanteri och raffinemang vid sin gamla scen. Efter Sigrid Brandel bör som kvällens största framgång nämnas dansparet Kay Reiners—Emy Ågrens fascinerande spanska dans. Herr Axel Ringvalls ryska furste hade icke förlorat något av sin gamla komiska festivitäs. Hjalmar Meissners musikaliska ledsagning var förträfflig som alltid.

MÄRKLIGT SVENSKT PROGRAM PÅ LORENSBERGSTEATERN.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg

Överst t. v.: "HOLLÄNDAREN", dramatisk dikt i 2 bilder (fragment) av August Strindberg. Scen ur 2:a bilden. Fröken Doris Nelson (Lilith) och herr Gabriel Alw (holländaren).

T. h.: "AFTONSTJÄRNAN", pjäs i en akt av Hjalmar Söderberg. Fröken Dora Söderberg (Vivan) och herr Torre Cederborg (hottkamrern).

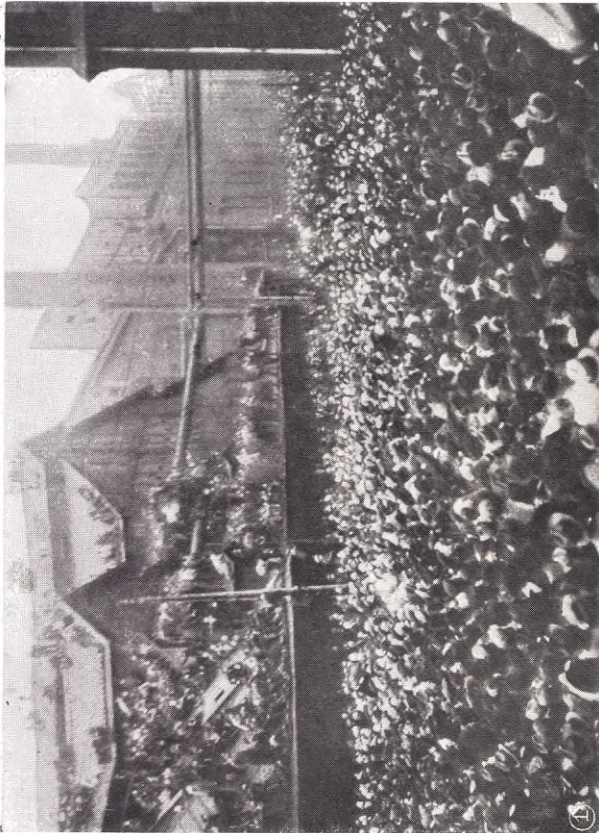
Nedanst. bild: "EN SKUGGA", marionettspel i en akt av Hjalmar Bergman. Scenbild. Fr. v. Fröken Dora Söderberg (första tårnan), fru Elsa Widborg (bruden), herr Gabriel Alw (brudgummen). I infälningen: Fru Elsa Widborg (bruden) och herr Gösta Cederlund (Erik). Text å sid. 463.

Fotos Allard, Göteborg

Kliché: Göta Klibyrå & Klichéanstalt, Gbg.

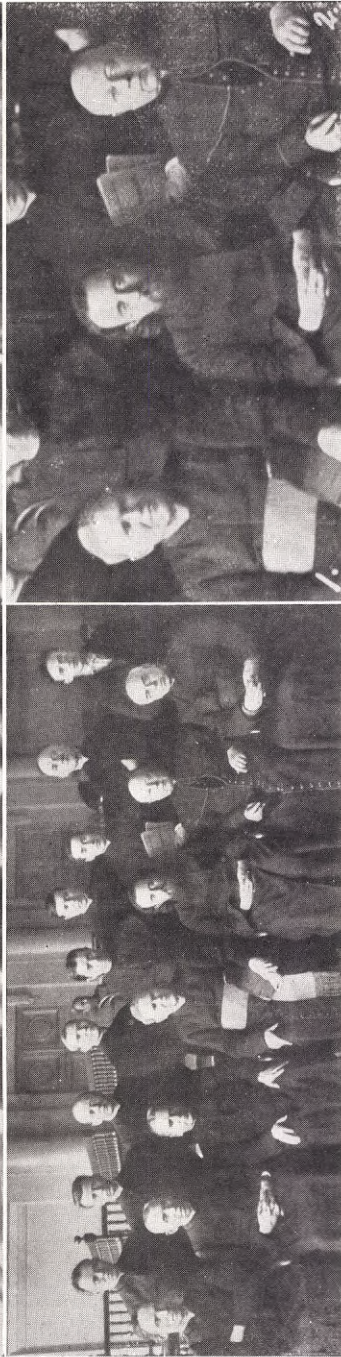
DET UPPRÖRANDE VÅLDSDÅDET I ESSEN

1-3. PLATSEN DÄR FRANSK MILITÄR DEN 31 MARS MED KULSPRUTOR NEDSKÖT 13 FREDSLIGT DEMONSTRERANDE TYSKA ARBE-TARE. Överst i v. En ögonblicksbild, tagen 3 minuter före beskjutningen, och som visar det full-komliga lagr som bekräftar arbetar-massan. Ytterst till höger å denna bild synes ett hörn av förvaltningsbyggnaden vilken återfin-nes i sin helhet å bilden t. h. Ifrån det höjri i rymda automobilgaraget(x) besköto fransmän-nen arbetarne mitt

över gatan. Neders t. v. Av fransmännen uppsättta anslagstaflor, genom vilka de söka förklara dådet hero på de tyska arbetsloarna, en förklaring som de tyska arbetarne själva kraftigt intyga vara falsk. 4. SVENSKA LIVSMEDEL från svenska tjänstemän vid järnmägar och telegraf till nödtillande kolleget i Ruhr. Text å sid. 457. — Efter fotografier, Bildat. Sjöberg. Cph.

RYSKA RÅDSREGERINGENS FÖRFÖLJELSE MOT DET HÖGRE KATOLSKA PRÄSTERSKAPET.

till döden men benådades sedermera, medan däremot dödsdomen över den polsk-ryske prelaten Budkewitsch verkställdes. Politiska följder av detta handlingssätt komma troligen icke att utebliwa. Återknyttandet av förbindelserna mellan Ryssland och Västeuropas makter har väsentligt försvårats och i England har frågan om den brittiska handelsdelegationens i Moskwa hemkallande åter blivit aktuell.

*

Till bild å sid. 456.

Den nervösa stämningen i det besatta Ruhr-området förtätas alltmer. Själva påskafloren inträffade i Essen en synnerligen beaktlig händelse. Då några franska soldater och en fransk civilkommission sökte tillträde till de stora Kruppiska verken demonstrerade de tyska arbetarne visserligen fredligt men kraftigt mot desamma. Det ödesdigra resultatet blev emellertid att fransmännen för vilken 13 tyskar ljöto avlössade en skottsälva, ställt fem av Kruppverkens direktörer till ansvar för det skeddade.

*

Till bild å sid. 454.

Den gångna veckan bjöd på tvenne synnerligen intressanta teaterpremiärer i "Hoffmanns äventyr" på ett förtjänstullt sätt infördt ännu en opera med sin repertoar. Teaterns främsta kratter herr Ohman, Åby, Kunch, Strandman, Larson, fru Lejdström jämte frökarna Peters och Wahlgren — hade alla gjort det bästa möjliga av sina uppgifter och därmed föreställningen i sin helhet till en synnerligen god prestation.

Överst. PROCESSEN MOT DE FÖR MOTSTÅND MOT SOVIETS ANTIKYRKLIGA PLANER HÅKTADE HÖGA KATOLSKA PRELATERNA. En bild från förhöret med ärkebiskopen Cieplak. I mitten synes rättsens ordförande Galekine, t. h. generalstabschefen Krylenko, t. v. Puschkin, Rysslands främste jurist. Därunder t. v. DE 16 ANKLAGADE PRELATERNA, t. h. Förstoring av samma bild: ARKEBISKOP CIEPLAK (1) och prästen BUDKEWITSCH (2), båda dödsdömda, den förra benådad med 16 års tvångsarbete, den senare i dagarne avrättad. Hela den civiliserade världen, har vidtidsamt upprörts över detta gemena blodsdåd.

Ett ovanligt upprörande domslut har den 31 mars satts i verket, då den romersk katolske prelaten Budkewitsch av sovjetmyndigheterna avrättades i Moskwa. Rättegången, som tog sin början den 22 mars, var anlagd mot 16 andliga med den romersk-katolske ärkebiskopen Cieplak i spetsen, vilka anklagades för bl. a. motstånd mot nationalisering av kyrkans värdeföremål. Cieplak dömdes först

Foto. Reimers, Gävle.

F. D. BRODINSKA SÅGEN OCH BRÄDGÅRDEN I GÄVLE I LAGOR.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

En förhärjande eldsvåda har i dagarna fullständigt ödelagt den f. d. Brodinska sågen och brädgården i Gävle. Elden tog sin början i den sistnämnda och trots energiska ansträngningar från brandkårens sida att begränsa brandens omfattning blev även sågen lågornas rov. Den brunna egendomen hade helt nyligen övergått i konsul Mattons ägo, men virkeslagren voro till största delen annan firmas. Det anses icke uteslutet att mordbrand föreligger.

Till bild å sid. 464.

En gudstjänst av ovanlig stämning och högtidlighet avhölls påskdagens morgon i den till trängsel med en andäktig åhörareskara fyllda Riddarholmskyrkan. Detta gamla ärevördiga "gravarnas tempel" har nämligen icke på hundra år tagits i bruk för allmän gudstjänst och då nu så för första gången åter skedde var det på initiativ av Stockholms kyrkliga ungdomsförbund.

Sedan förbundets sångkör utfört en påsksång talade kyrkoherde G. Bokander över texten "Gud vare tack, som giver oss segern genom vår Herre Jesus Kristus!" Efter ytterligare en psalm trädde komminister R. Wik-

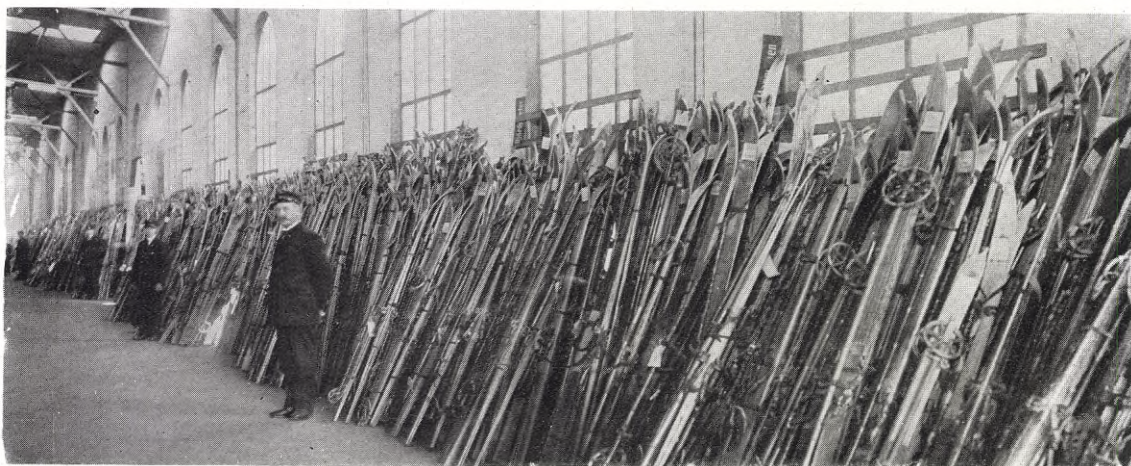
mark för altaret och utförde påskresponsorierna. Den högtidliga och gripande gudstjänsten avslöts med gemensamt avsjungande av psalmversen: "Gamla, unga må lovsjunga".

*

Till bild å sid. 464.

Engelska kyrkan i Stockholm har av amerikanska ministerparet Morris före deras avresa fått mottaga en lika vacker som ståtlig present, främst till minne av framlidna kronprinsessan Margareta. Det är en mässhake, ett utsökt vackert italienskt arbete från mitten av 1700-talet, utfört på tjockt vitt siden med broderier i guld och varma färger. Den inköptes för några år sedan av mrs Morris under en resa i Italien. Arbetet är också ovanligt väl bibehållet, endast fodret och ytterkanten visa spår av någon nötning och kommer att restaureras hos ateljé Licium under ledning av vår framstående expert å området, fröken Agnes Branting.

Mässhaken kom första gången till användning i engelska kyrkan vid påskdagens förmiddagsgudstjänst och kommer för framtiden att användas vid alla de stora kyrkliga högtidligheterna.

Efter fotografier.

TJUGO JÄRNVÄGSLASTER SKIDOR VID EN KRISTIANIASTATION EFTER PÅSKFERIERNAS FJÄLLTURER. Och ändå är denna jätteskog av skidor endast en mindre del av alla dem som varit i bruk dessa dagar under turer till hotell, sanatorier eller fjällhyddor — de flesta skidåkare begagna sig icke av järnvägen. Men vår bild lämnar en god uppfattning av vad skidorna betyda för norskt friluftsliv.

Kliché: Göts Rithyrä & Klichéanstalt, Gbg.

Efter fotografi

Kliché: Göts, Gbg.

T. v.: LOUCHEUR, den framskjutne franske statsmannen som i dessa dagar i högpolitisk mission besökt London. De närmare omständigheter, som äro knutna till avsikten med detta besök, liksom dess resultat, äro icke med visshet kända, men anses syfta mot nya fransk-engelska förhandlingar om skadeståndets slutliga avgörande. Loucheur nämnes i öfrigt som kandidat dels till en ministerpost, dels till konsejpresidentskapet som Poincarés efterträdare

T. h.: EARL OF CARNARVON. F. 1866. Har i dagarna avlidit i Egypten tillfölje ett giftigt insektbett under forskningsarbetet med den genom honom nyupptäckta kungagraven vid Luxor.

Se H. 8. D. denna årg. n:o 13 o. 14.

Den franske finansmannen, f. återuppbyggnadsministern i Briands ministär Loucheur har nyligen företagit en resa till London, vilken — trots dess uppgivna karaktär av privatvisit — föranlett de vidlyftigaste utläggningar i världspressen. Loucheur, som samtalat med ett flertal framstående engelska politiker rörande skadeståndsförslaget, har

Efter fotografi

Kliché: Göts, Gbg.

derjvid framkastat ännu en av de nu snart otaliga projekten till frågans lösning. Det märklige i detta senaste förslag synes emellertid vara en betydande mildring av de franska kraven på en del punkter — Frankrikes fordran skulle fixeras till 26 miljarder, den planerade, demilitariserade Rhenstaten skulle administrativt tillhöra Tyskland o. s. v. Den engelska opinionen finner utan tvivel sakens ordnande på något sätt, liknande det nu framlagda, mera överensstämmande med brittisk uppfattning och Loucheurs visit tyckes hava bragt de båda länderna till bättre förståelse. Den tyska pressen har däremot genast skyndat att stämpla även denna lösning som oantagbar.

Lord Carnarvon, som i november förra året med ett slag nådde en nästan enastående ryktbarhet genom de epokgörande fynden i farao Tutankhamons

grav i Egypten (se årg. XXIV:13 o. 14), har den 5 april avlidit i Kairo.

George E. Stanhope M. Herbert, earl of Carnarvon, innehade sin värdighet sedan 1890 och var vid sin död 57 år gammal. Sedan många år tillbaka hade han — närmast på läkares inrådan, då han efter en svår sjukdom önskade finna en sysselsättning, som icke översteg hans krafter — ägnat ett intresserat arbete åt arkeologiska forskningar och utgrävningar. De senaste grävningarna i Egypten, vid vilka han f. ö. assisterades av den skicklige arkeologen Howard Carter, gävo ju ett glänsande resultat och tillförde vetenskapen fynd av oskattbart värde. Någon tid efter faraogravens öppnande insjuknade emellertid lord Carnarvon tillfölje ett insektstyg, vilket medförde blodförgiftning. Sedermera tillstötte lunginflammation och det var denna, som nu ändat hans liv.

MINISTERKRISEN. Forts. fr. sid. 452.

sta rummet av hr C. G. Ekman, hade förutsättningen för sammanjämkningen dels genom andrakammar-socialdemokraternas uppträdande, dels genom personskiftet i arbetslöshetskommissionen brustit och omröstningen gick regeringen emot med 76 röster mot 60 i trots av dess genom statsministern ånyo framförda demissionshot. Följande dag sattes detta i verkställighet — en naturlig följd av det förhållandet, att riksdagens majoritet därmed måste anses ha tillkännagivit, att dess förtroende till den avgångna arbetslöshetskommissionen varit större än till regeringen.

Angående krisens lösning kan, då detta skrives, ännu intet med visshet sägas. Beträffande understödsdirektiven kommer gemensam omröstning att äga rum, vilken med säkerhet kommer att utfalla till det ursprungliga statsutskottsförslaget förmån med avslag å regeringspropositionen. Med anledning av det inträffade har h. m:t konungen avbrutit sin utrikesvistelse och väntas hemkomma i dagarna efter den gemensamma omröstningen för att själv leda ministerkrisens lösning, vilken i betraktande av det parlamentariska lägets oklarhet kan tänkas ske enligt flera olika alternativ.

INDUSTRIELL DEMOKRATI. Till bilä å sid. 452.

Den 22 juni 1920 uppdrog den första Brantingska ministären åt en kommitté, bestående av andra kammarens dåvarande talman, sedermera statsrådet A. H. Lindqvist som ordförande samt civilingenjören E. H. B. Almgren, direktörerna K. A. G. Dillner och Hugo Hammar, ingenjören Alrik Hult, förtroendemännen Edv. Johansson och Joh. Olof Johansson, Stockholm, disponenten C. Storzjohann, Billerud, och första kammarledamoten, lektor E. J. Wigforss, Göteborg, att verkställa utredning angående den industriella demokratiens problem samt till k. m:t inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning. Sedan vid hr Lindqvists utnämning till statsråd den sistnämnde övertagit ordförandeskapet, har kommittén den 31 sistslidne mars till k. m:t överlämnat ett förslag till lag om driftsnämnder vid industriella företag jämte en uttömmande redogörelse för de experiment i denna och liknande riktning, som de senare åren företagits i utlandet. Mot förslaget ha emellertid reservationer avgivits av samtliga arbetsgivarrepresentanter inom kommittén, så att dess upphöjande till lag i varje fall under den närmaste tiden får anses synnerligen tvivelaktigt.

Tanken på ett livligare samarbete mellan arbetare och arbetsledning vann synnerlig aktualitet under världskrigets senare skede, då det särskilt inom rust-

Forts. å sid. 463.

SVENSKA AKADEMIEN I SITT NYA HEM.

SESSIONSSALEN.

Foto. Holmström, Sthlm.

Nedert: STORA HÖGTIDSSALEN.

Foto. Holmström, Sthlm.

Svenska akademien har i dagarna fått sina nya lokaler i Börshuset iärdigrestaurerade och kommer att under hand laga dem i besittning. I Börshuset stora sal har akademien alltifrån sin begynnelse år 1786 firat sin årshögtid. Det var år 1913 fröken Magna Sunnerdahl genom en donation på en halv miljon satte akademien i stånd att försäkra sig om ett eget hem och försök gjordes omedelbart att av Stockholms stad få inköpa Börshuset, denna traditionenligt värdisa inrättning för den vittra institutionens sammanträden. Staden ansåg sig emellertid icke kunna avyttra denna i dess

SEKRETERARENS RUM.

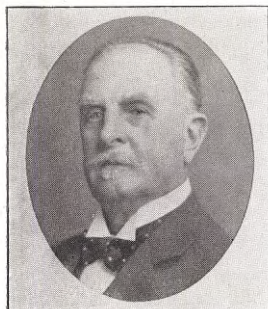
Fotograf.

Foto. Rithård & Källström, Öst.

historia märkliga byggnad men förklarade sig villig träffa sådant avtal med akademien att full dispositionsrätt till de för dem behövlige lokalerna tillförsäkrades dem. Det slutliga avtalet mellan akademien, representerad av presidenten Ivar Aizelius, och Stockholms stad, företrädd av grosshandlare Herman Lamm, träffades den 27 oktober 1904 och innehöll i huvudsak att den förra skulle för all framtid få nyttjanderätten till sessionssalen och övriga lokaler i andra våningen av Börshuset i ersättning för vilket staten erhöll 500,000 kr. och ytterligare 100,000 kr. för att för all framtid underhålla de upplåtta lokalerna

Forts. å sid. 463.

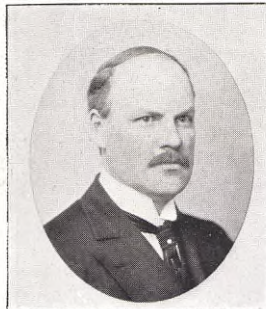
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

K. VON SCHMALEENSEE.
F. d. Överingenjör. — Sthlm.
75 år 13 april.*

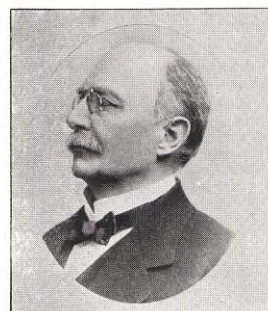
A. ODELSTIERNA.
Generallöjtnant. — Sthlm.
65 år 15 april.*

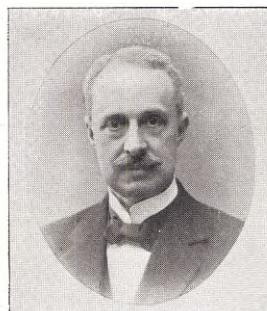
A. S. W. ODELBERG.
Civilingenjör. — Gustafsberg,
50 år 16 april.*

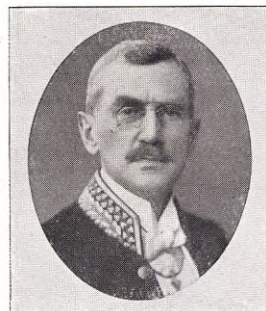
K. D. I. SJÖGREEN.
Bandirektör. — Östersund.
50 år 15 april.*

J. J. A. ROBBERT.
F. d. Byråchef. — Stockholm.
75 år 4 april.*

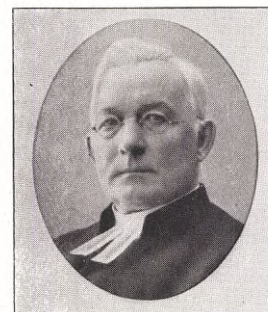
C. J. F. CORNELIUS.
Borgmästare. — Falun.
65 år 19 april.*

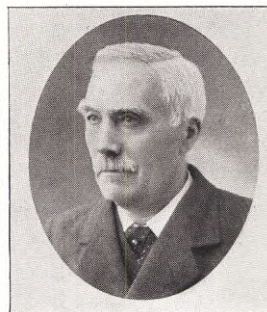
C. A. HASSELROT.
Byråchef. — Stockholm.
60 år 14 april.*

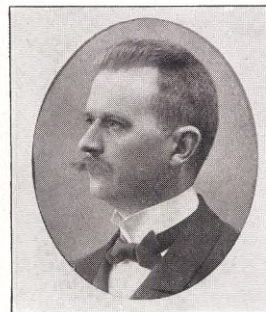
Å. A:SON NATT OCH DAG.
Överste. — Vänersborg.
60 år 18 april.*

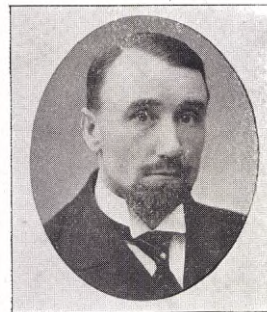
K. A. FREDÉN.
Kontraktsprost. Kyrkoherde.
Nykroppa. — 75 år 8 april.*

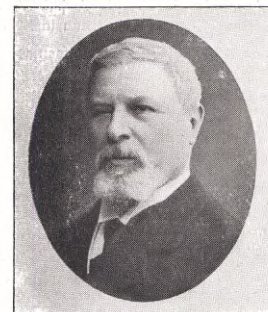
J. NORDLING.
Revisor. — Kramfors.
70 år 7 april.*

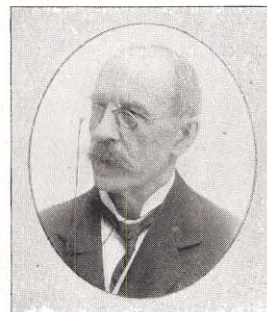
E. J. ARONSSON.
Apotekare. — Kinna.
60 år 7 april.*

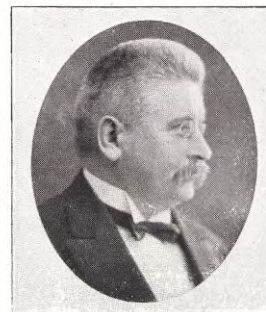
P. JOHNSSON.
Skriftställare. — Broby.
50 år 15 april.*

G. D. WILKENS.
Med. Dr. F. d. Överläkare.
Sthlm. — 70 år 14 april.*

H. J. E. ODHNER.
F. d. Rektor. — Västerås.
70 år 18 april.*

H. PETRINI.
Lektor. — Stockholm.
60 år 15 april.*

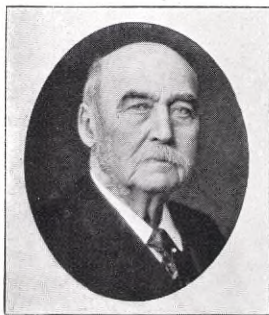

J. A. SJÖQVIST.
Professor. — Stockholm.
60 år 18 april.*

Etiskt: Aug. Sjöbergs Källösnat., Gbg.

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

M. HENNINGSSON.
Grosshandlande. — Hålsing-
borg. — 80 år 2 april.*

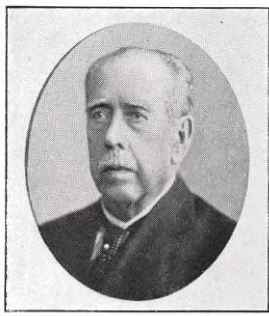
E. G. NORDWALL.
Riksgäldskamrerare. — Sthlm.
60 år 17 april.*

A. PETERSSON.
Bankdirektör. — Landskrona.
50 år 7 april.*

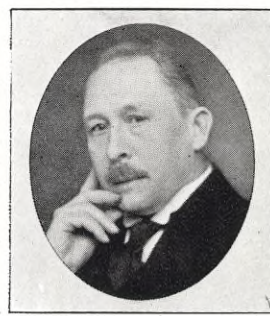
A. JANSON.
Bankdirektör. — Tidaholm.
50 år 13 april.*

G. E. GULLBRANSSON †.
Apotekare. — Göteborg.
F. 1839. † 27 mars.*

N. G. EKHMOLM †.
Professor. — Stockholm.
F. 1848. † 5 april.*

P. O. AHLGREN †.
Tandläkare. — Göteborg.
F. 1870. † 2 april.*

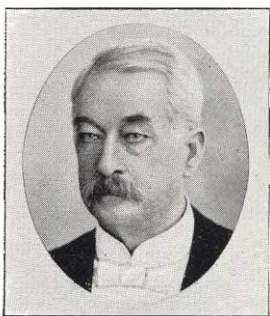
B. E. BJERNER †.
Provinstilläkare. — Mora.
F. 1877. † 28 mars.*

A. R. OHLSON †.
Bruksägare. — Stockholm.
F. 1851. † 3 april.*

K. A. O. RAAB †.
Friherre. — Kammarjunkare.
Stockholm. — F. 1855. † 30 mars*

J. F. KLEMMING †.
F.d. Förrädsintendent. — Stock-
holm. — F. 1855. † 4 april.*

A. F. PETERSSON †.
Överste. — Stockholm.
F. 1856. † 28 mars.*

KURT VON SCHMALENSÉE. Utex. fr. Chalmers tekn. inst. M. 68, ing. v. Bergsunds mek. verkst. 69—81, därav de sista tre åren som maskinkonstruktör. Övering. o. chef f. Finnboda varv 81—16, verkst. dir. i Bergsunds mek. verkst. a.-b. 04—16. Led. av Verkstadsfören. överstyr. 05, dess ordf. 10—16. Under en lång följd av år t. 16 ordf. i Nacka komm.-st., komm.-nmd, komm.-fullm. o. valnmd, led. av kyrkoråd, v. ordf. i skolråd.

AXEL ODELSTIERN. Uljtn. Fortifik. 79, avg.-ex. fr. Art.-ing.-högsk. 85, lär. i krigsbyggn.-konst där 97—04. Överste v. Fortifik. 13, generalmajor o. chef f. Fortifik. 15, generallöjtn. 22. Sakkunn. i Sjöförsvarsdep. 06—08, i Lantförsvarsdep. 10, 12 o. 15. Avd.-chef f. fortifik.-stabens huvudstat. f. truppvad. 08—11, i Arméförvalt. fortifik.-dep. militärbyrå f. fästn.-byggn.-avd. 11—13, jämte cheferna f. Gen.-staben, Kustart. o. Marinstaben kallad t. samråd av Marinförvalt. f. utlåt. ang. det fasta kustförsvaret. Komm. m. st. k. S. O.

AXEL ODELBERG. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. K. 95, stud. kemi o. keramik i Bonn 92, keramik i Engl. 95, teknisk ledare v. Gustafsbergs porslinsfabr. 96, senare bitr. direktör där. Led. av The Ceramic Soc., Stoke-on-Trent, Engl. sdn 04, med. vilket uppehållits ett intimt samarbete genom många föredrags hållande inom den keramiska industrien o. forskningen. Styr.-led. i Sv. konstind.-utställn. i St. Petersburg 08, i Baltiska utställn. i Malmö 14. Led. av styr. f. a.-b. Gustafsbergs fabriks intresenter sdn 13. Mångårig led. av kyrko- o. skolråd, komm.-fullm. sdn 19.

KNUT SJÖGREEN. Utex. fr. Tekn. högsk. 97, uljtn. i Fortifik. res. 98, löjtn. i V. o. V.-byggn.-kåren 04, i res. s. å., kapt. i kåren 12. Bitr. Ing. v. Stat. järnv.-byggn. 99, avd.-ing. 1900—01 o. 04; tf. baning. v. Stat. järnv. trafik 02—03 o. 05, baning. 06—15, förste byråing. 16—18, tf. bandir. 19—21, bandir. sdn 22. Led. av Östersunds stadsfullm. 11—14, led. av Göteb. stads trafikkomm. 20.

JOHAN ROBBERT. Stud. 68, fil. dr. 77, dir. v. åkerbruksskolan. Hall 79, v. länsellfång. i Karlstad 84, kassör o. bokh. i Fångv.-styr. 85, chef f. kameralbyrån där 90—15. På sin tid led. av dir. 8. Allm. barnhusinr. i Stockholm.

JOHAN CORNELIUS. Stud. 77, hovr.-ex. 82, v. hvd. 84, omb.-man v. Upps. univ. 86, akademkansl. 87, rådmän i Uppsala 99, borgmästare i Falun sdn 1900. Ordf. i styr. f. Dalarnes sinnesslöanst. 01—10, led. av dir. f. läns-läsar. i Falun 06—11, ordf. i styr. f. Elem.-läroov. f. fl. 02, av styr. f. länets arbetsförm. 10, av byggn.-nmd 11, v. ordf. i folkskolestyr. 13, i länets veter.-styr. 12. Insp. f. småskolan i Borlänge 11, för stadens lärl. o. yrkes-skolor 21. Led. av styr. f. Bank a.-b. Stock.-Övre Norrl. 07—10, a.-b. Norrl. banken 11—17, v. ordf. i styr. f. Sv. hand.-bankens avd.-kontor sdn 18, i styr. f. länets sparb. sdn 22.

CARL-AXEL HASSELROT. Stud. 81, hovr.-ex. 85, v. hvd. 89, tjgi. i Svea hovr. o. Just.-revis. 90—91, aman. i Eckles.-dep. 90—96, not. i riksd. utsk. 91—94, sekr. i konstit.-utsk. 95—96. E. o. tj.-man i Gen.-poststyr. 90, ord. 94, omb.-man 96, tf. chef f. revis.-byrån II 96, tf. kameralbyråchef 1900, postdir. i Stockh. 05, distr.-chef i Stockh. postdistr. 10, byråchef i Gen.-poststyr. (byrå IV) sdn 12. Ordf. i Stockh. postklubb sdn 05.

ÅKE NATT OCH DAG. Uljtn. v. Västg. reg. 84, öv.-ljtn 14, överste på res. stat. v. III arméfördeln. 16. Tj.-g.-j. v. österrik.-ungerska armén 03. Led. av styr. f. Vänersb. e. bank sdn 14.

AXEL FREDÉN. Stud. 69, prästv. 72, past.-ex. 79, gruppred. o. skollär. v. Persberg 77, kyrkoh. i Råmen 83, i Kroppa 90, kontr.-prost 19.

JOHAN NORDLING. Folkskollär.-ex. 75, lär. i Kramfors 76. Vid sidan om sin lär.-verksamhet anst. v. Kramfors sågverks kontor, senare år såsom revisör t. 21. Inneh. en del kommunala uppdrag.

ERIK ARONSSON. Apot.-ex. 89, anst. å apot. 89, inneh. av apot. i Kinnå

sdn 99. V. ordf. i hälsöv.-nmd 22, ordf. o. kassaförvalt. i friv. brandkåren 12.

PEHR JOHNSON. Övertog 02 fädernergården i Kristianst. län o. inneh. den t. 11, varefter han helt ägnat sig åt författareskap o. föreläs.-verksamhet. Har utg. ett stort antal böcker o. skrifter rör. allmogelivet o. bondekulturen, sägner, berättelser m. m. särskilt från Skåne. Erhöll på sin tid hedersomnäm. av Sv. akad. för en diktsamling "Skånska stämningar". Har dels som stip. f. Hyltén-Cavallii samf. i Lund dels f. Nord. mus. räkn. genomförsat de flesta sv. bygdg. f. Insam. av sagor o. sägner o. uppteckn. av folkets andliga kultur, seder o. bruk, som Vitterh.-akad. omb. o. stip. ioreckn. iornlämn. i hela Blekinge. Ordf. i styr. f. Östra Göinge hembygdsfören. som har ett betyd. museum under uppförande.

GUSTAF WILKENS. Stud. 72, med. lic. 85, med. dr. 89. Aman. i Medicinalstyr. 91. Överläk. v. St. Eriks sjukh. 91-18.

HERMAN ODHNER. Stud. 72, lär. v. Söderm. folkhögsk. 77-81, rektor f. Östergötl. folkhögsk. o. lantm. skola 81-15. Tf. kamrer v. K. gyttjebad o. brunnsanst. Loka 15-22. På sin tid led. av kyrko- o. skolråd, komm.-nmd, ordf. i komm.-st. o. nmd. Led. av styr. f. Sydsv. kredit a.-b. avd.-kont. i Linköp. 04-15.

HENRIK PETRINI. Stud. 80, fil. lic. 89, fil. dr. 90, doc. i mekanik o. matem. fysik v. Upps. univ. 92-01, lekt. i matem. o. fysik v. h. allm. lärov. i Växjö 01, i samma ämnen v. Norra reallärov. i Stockh. sdn 14. På olika språk förf. ett stort antal skrifter o. avhandl. i matem., mekan. o. fysik ävensom i kyrkliga ämnen o. folkskolefrågor.

JOHN SJÖQVIST. Stud. 82, med. lic. 93, med. dr. 95, doc. i med. kemi v. Karol. inst. s. å. professor i samma ämne v. Karol. inst. sdn 18. Läk. v. Särö hälsbad 94-96, v. Södertälje badinr. 97-1900, överläk. v. Ronneby brun 01-07. Prakt. läk. i Stockh. Ordf. i Sv. läkarsällsk.

MÅNS HENNINGSSON. Brukade på sin tid Simonstorps säteri samt ägde o. brukade senare flera stora Skånegårdar. Övergick därefter t. affärs. banan o. var 83-85 deläg. i firman Henningsson & Johnson i Malmö o. efter sistn. är ensam inneh. av den betydande exportfirman, vilken han överlät t. sina söner 13. Bosatte sig därefter å sin egendom Raahus i Ramlösa. Mångårig styr.-led. i Malmö läderfabr. a.-b., sdn 12 v. ordf. sakkunn. led. av 1907 års järnvägstatsekommitté.

GÖSTA NORDWALL. Stud. 82, ans. v. Riksgäldskont. 83, riksgäldskamrerare sdn 17; kanslist i Riksd. statsutsk. 84-95 o. 98-01, kanslibitr. i statsrevisionen 90, kameralbitr. 91-94.

AXEL PETERSSON. Stud. 92, anst. v. Kristianst. e. banks huvudkont. i Kristianstad 96, v. Bank-a.-b. Södra Sveriges huvudkont. i Hälsingb. 1900, kamrer v. dess avd.-kont. i Kristianstad 02; verkst. styr.-led. där 15, v. dess avd.-kontor i Landskrona sdn 22.

AXEL JANSSON. Kassör v. Skarab. e. banks avd.-kont. i Tidaholm 94, kont.-chef 08, led. av styr. 11; verkst. dir. Ordf. i Tidah. stadsstyr., byggn.-nmd; led. av kyrkoråd, folkskolestyr., styr. f. komm. mellansk.

GILLIS GULLBRANSSON †. Apot.-ex. 63, inneh. av apot. i Mönsterås 65, av apot. Fenix i Stockh. sdn 71, vilket han för en del år sedan utarrenderade o. bosatte sig i Göteborg. På sin tid led. av dir. f. Apotekaresoc. NILS EKHOLM †. Stud. 69, fil. dr. 89, aman. v. Upps. met. observ. 76-81 o. 83-90, chef f. meteorol. exp. t. Spetsbergen 82-83, doc. i meteorol. v. Upps. univ. 88-92, e. o. aman. v. Stat. meteorol. centralanst. 90, ord. 02, förest. 13-18, professor 13. Led. av Vet.-akad., Vet.-o. vittehr.-samh., hed.-led. av Royal meteor. soc. i London. Införde 05 stormvarningar i vårt land. Utg. ett flertal vetensk. arb. o. skrifter. Biografi o. heidsid.-portr. årg. XV: 4.

OSCAR AHLGREN †. Tandläk.-ex. 93, prakt. i Göteborg. sdn s. å. Sekr. i Göteborg. ländläk.-sällsk. 02-04 o. 12-14, bibl. o. konservator 01-02 o. 12-14. BROR BJERNER †. Stud. 94, med. lic. 02, underläk. v. Stockh. allm. försörj.-inr. 06-07 v. Gävle lasar. 07-08, prov.-läk. i Stensele 13-16, i Byse 16-20, i Mora sdn sistn. år.

ANTON OHLSON †. Utg. fr. Tekn. inst. 75, efter prakt. utbildn. som brukslev. å Riddarhyttan o. Boxholm. Vid faders död övertog han förvalt. av de stora Riddarhyttedömnerna o. skötte desamma m. erkänd skicklighet till dess de överlätos på andra händer 19. Var jemväl verkst. dir. i Köping-Uttersbergs-Riddarhyttans järnverk.

OSSIAN RAAB †. Ägnade sig efter avslut. skolestud. åt jordbruk o. var under många år disp. å egend. Fågelyk, där han bl. a. skapade en mönster-trädgård. Ti.-el. kammariunk. 78-87. Bosatte sig 04 i Stockh. Saml. o. kännare av sällsyntheter fr. skräddern, o. ordnade en sådan avd. i Nord. mus. Tills. Mazerska kvartettsällskapet.

JOHAN (JOHN) KLEMMING †. E. o. kont.-skr. v. Stat. järnv. 83, t. kamrer o. förrådsförvalt. v. Gelliv. b. 91-96, tf. förrådsförvalt. v. statsh.-byggn. Gelliv.-Riksgränsen 98, ord. v. 5 distr. (Luleå) 02, v. 1 distr. (Stockholm) 10, förrådsintendent 18-20. På sin tid stadsfullm. i Luleå.

ARON PETERSSON †. Ujtn. v. Kronob. reg. 77, reg.-intend. där 85-05; fördeln.-intend. v. 3. arméfördeln. 05; intend. v. Intendenturkåren 02, fält-intend. av 2. gr. där 04, av 1. gr. 11. Byråintend. v. Mil. omb.-mannaxped. o. överste i an 16, avg. ur akt. tjänst i an s. år.

INDUSTRIELL DEMOKRATI. Fots. fr. sid. 459.

ningsindustrierna i de krigförande länderna gällde att samla all förefintlig energi till största möjliga nationella kraftansträngning. Särskilt intresse tilldrog sig i detta hänseende den organisationsplan, som i Storbritannien uppgjordes av ett år 1916 tillsatt utskott, vari bomullsfabrikanten, nuvarande underhustalmanen John Henry Whitley fungerade som ordförande. Denna plan gick ut på upprättandet av industriråd sammansatta av representanter för företagsledare och arbetare i tre instanser, nämligen dels industrivis för hela landet, dels distriktsvis, dels driftsråd inom varje enskilt industriföretag och tog närmast sikte på det fredliga ordnandet av de industriella förhållandena efter freden. Från denna kommitté härrörde slagordet "industriell demokrati". En starkare impuls i samma riktning kom emellertid från den ryska revolutionen genom de arbetarråd, som vid densamma spelade en ledande roll och som av den segrande kommunistiska riktningen togos i anspråk för industriernas socialisering. I denna ryska form med större eller

mindre modifikationer upptogs rådsiden av de tyska och österrikiska revolutionerna, men synes knappast ha motsvarat förväntningarna. I vårt land har oberoende härav tack vare fackföreningarnes starka ställning ett visst samarbete mellan företagsledare och arbetare utbildat sig genom förmedling av arbetarnes s. k. verkstadsklubbar och den egentliga frågan hos oss torde vara, huruvida icke det önskvärda samarbetet mår bäst av en organisk utveckling på den sålunda lagda grunden utan lagstiftningens ingripande.

*

SVENSKA AKADEMIEN. Forts. fr. sid. 460.

och sörja för deras uppvärmning. Därmed var lokalfrågan löst.

Restaurering av den våning som upplåtits för akademiens storarlade Nobelbibliotek har redan för något år sedan avslutats och redogörelse härtör lämnats i Hvar 8 Dag. De rum som nr genomgått de mest genomgripande restaureringsarbetena äro sekreterarerummet och stora borsalen. I sekreterarerummet har nytt golv inlagts och bland de ståtliga gamla möblerna i olika stilar märkes ett av Lovisa Ulrikas berömda myntskåp samt den vackra spegel, som ursprungligen hängit i Bernhard von Beskows privata våning i nr 18 Skeppsbron, akademiens förutvarande hem och därefter under en följd av år placerad i Svea hovrätts lokaler. Där stå också de stolar, som akademiens ledamöter använde vid högtidsammanträdet i december och som nu omkläts med siden efter ritningar av överintendenten John Böttiger. I en gustaviansk byrå, som utlånats från Nationalmuseum, förvaras akademiens urkunder, däribland stiftelseurkunden av den 20 mars 1786. Genom den med ytterligaste pietet och omsorg i sitt ursprungliga skick återställda borsalen, säkert ett av de vackraste officiella rummen i Norden, kommer man in i nuvarande sessionssalen prydd med Sergels marmorbyst av den höge stiftaren Gustaf III. I ett intilliggande förrum hänger en hel del av akakemiens vackra samling porträtt av nuvarande och förutvarande ledamöter, en samling som man tänkt sig att så småningom genom gåvor och förvärv kunna helt fullständiga. Bland de gåvor till denna samling akademien redan fått mottaga märkes det av okänd mästare målade berömda porträttet av den förste valde akademiledamöten och konungagunstlingen Gustaf Mauritz Armfelt, samt det själfulla Breda-porträttet av Strängnäs-biskopen Tingstadius.

*

Till bild å sid. 455.

Lorensbergsteatern hade den 7 april på programmet uppfört ej mindre än trenne svenska dramatiska diktverk. Strindbergs sceniska fragment "Holländaren", som nu fick sin urpremiär, hör dock till den store diktarens mest ojämna saker — f. ö. byggd på vanliga Strindbergska temata — och dess verkan blev måhända därför mindre djupt gripande.

Hjalmar Bergmans marionettspel "En skugga" fängslade däremot med sin romantiska stämning som ypperligt fångats och fått uttryck såväl genom de vackra dekorationerna och den goda regien som genom det känsliga och träffande spelet. Huvudrollerna uppbyros av fru Elsa Widborg, herrarna Gabriel Alw och Gösta Cederlund.

I Hjalmar Söderbergs "Aftonstjärnan" äro livets skiftande faser av kärlek, heder, skurkaktighet och resignation med verkligt mästarekap sammanträngda inom ramen av en caféinteriör. Som helhet fick denna lilla enaktare ett briljant utförande. Författarens dotter, fröken Dora Söderberg, framträdde i caféflickans roll och skapade därav enkelt och flärdlöst en rörande och vacker bild. Återgivandet av samtliga roller låg f. ö. på ett mycket högt plan.

Foto. Gustafsson, Sthlm.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

BRINGETOFTA KYRKA I SMÅLAND, i vilken påträffats väggmålningar från 1200-talet. Kyrkostämman lär ha fattat det ödesdigra beslutet att "överkalka" och därmed fullständigt förstöra de märkliga gamla målningarne.

PÅSKOTTA I RIDDARHOLMSKYRKAN — DEN FÖRSTA ALLMÄNNA GUDSTJÄNSTEN DÄR SEDAN 100 AR.

Amatörfoto. D. Hultström, Sthlm.

Kliché: Aug. Sjöbergs Klichéanst., Gbg.

Text å sid. 458.

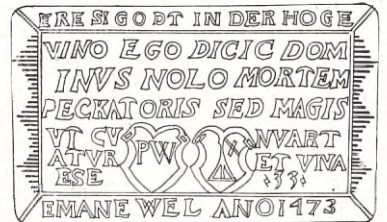
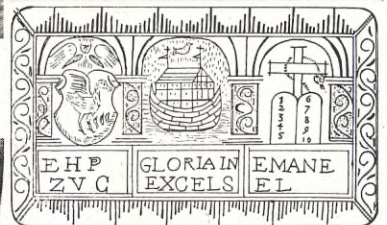

Foto. Holmén, Virserum.

Kliché: Sjöberg, Gbg.

ETT GAMMALT MEDELTIDA OBLATJÄRN, nyligen funnet i Virserums kyrka. Dess text är hämtad ur Bibeln och avfattad på tyska och latin.

MÄSSHAKE I ITALIENSKT 1700-TALSARBETE skänkt till Engelska kyrkan i Stockholm av amerikanska ministerparet, mr och mrs Ira Morris. Efter fotograf. Text å sid. 458.